

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Кафедра охорони праці та навколишнього середовища

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 263 «Цивільна безпека»
першого (бакалаврського) рівня освіти**

Харків 2021

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри охорони праці та навколишнього середовища 23 червня 2021 р., протокол № 12.

Призначено для здобувачів спеціальності 263 «Цивільна безпека» вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які виконують випускну кваліфікаційну роботу. У методичних вказівках наводяться загальні вимоги до виконання, відомості щодо обсягу та структури роботи, оформлення тексту пояснювальної записки, перевірки щодо виявлення академічного плагіату та захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Укладачі:

доценти Д. С. Козодой,
О. В. Костиркін,
С. О. Кисельова

Рецензент

доц. М. Ю. Куценко

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Загальні вимоги до виконання випускної кваліфікаційної роботи.....	6
2 Обсяг, структура та зміст випускної кваліфікаційної роботи.....	7
2.1 Обсяг випускної кваліфікаційної роботи.....	7
2.2 Структура та зміст випускної кваліфікаційної роботи..	8
3 Вимоги до оформлення тексту	12
4 Перевірка щодо виявлення академічного плагіату.....	19
5 Захист випускної кваліфікаційної роботи.....	21
Список літератури.....	23
Додаток А Рекомендований перелік тем дипломної роботи..	25
Додаток Б Приклад оформлення титульного аркуша.....	26
Додаток В Приклад оформлення завдання на випускну кваліфікаційну роботу	27
Додаток Г Приклад оформлення реферату.....	30
Додаток Д Приклад оформлення змісту.....	31
Додаток Е Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел	32
Додаток Ж Заява щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи (зразок).....	36
Додаток И Алгоритм перевірки випускної кваліфікаційної роботи.....	37

ВСТУП

У методичних вказівках визначаються основні вимоги до випускної кваліфікаційної роботи (ВКР) або дипломної роботи (ДР) здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Безпека та охорона праці на залізничному транспорті» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Методичні вказівки розроблені на основі нормативних документів [1–5].

Випускна кваліфікаційна робота – це форма державної атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, яка виконується на заключному етапі навчання і є дослідженням питання з елементами наукового пошуку. ВКР оформлюється як дипломна робота. Студент виконує дипломну роботу особисто і захищає її публічно. На підставі публічного захисту ДР рішенням екзаменаційної комісії здобувачу надається диплом про здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня та присвоюється кваліфікація бакалавра з цивільної безпеки [5, 6].

При виконанні ВКР здобувач розв'язує складне спеціалізоване завдання або практичну проблему у сфері цивільної безпеки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування [1, 5].

Як результат кваліфікаційної роботи здобувач набуває ***інтегральну компетентність***:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми, що характеризуються комплексністю й невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.

Основні завдання кваліфікаційної роботи:

- систематизація та закріплення теоретичних знань, отриманих при навчанні, їх практичне використання при

розв'язанні певних організаційних, інженерних та соціально-економічних питань у сфері цивільної безпеки та охорони праці;

- оволодіння методами проведення досліджень, розвиток навичок самостійної роботи, використання сучасних інформаційних технологій при роботі з нормативними документами, довідковою та спеціальною літературою;

- визначення відповідності підготовки здобувача вищої освіти бакалаврського рівня вимогам стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми підготовки, його здатність самостійно працювати в сучасних умовах прогресу науки, техніки та культури.

ДР повинна бути завершеною. Вона має містити елементи організаційно-технічних та інженерних досліджень, результатом яких є розв'язання практичної задачі за напрямом професійної діяльності (запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування). Головним критерієм оцінки ДР є практичне значення одержаних результатів.

На підготовку до захисту ВКР надається 10 кредитів ЕКТС / 300 год.

1 Загальні вимоги до виконання випускної кваліфікаційної роботи

Виконання та захист ВКР здобувача вищої освіти спеціальності 263 «Цивільна безпека» першого (бакалаврського) рівня УкрДУЗТ повинні відповідати [3–5, 7].

Основні етапи роботи над ДР:

- обґрунтування вибору теми дослідження;
- формування мети та постановку задачі у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними розробками;
- аналіз нормативно-правової бази, останніх досліджень і публікацій за тематикою ВКР бакалавра;
- виділення невирішених практичних задач на конкретному об'єкті, який розглядається у ДР;
- виклад основного матеріалу ДР з повним обґрунтуванням отриманих результатів;
- висновки по даній ДР та перспективи подальшої роботи у цьому напрямку.

Теми ВКР розробляє кафедра охорони праці та навколишнього середовища з урахуванням специфіки спеціальності та освітньої програми, власного досвіду керівників ВКР бакалавра; професійних інтересів професорсько-викладацького складу кафедри, замовлень і рекомендацій виробничих підприємств, науково-дослідних інститутів, галузевих міністерств і відомств тощо.

Рекомендований перелік тем ДР наведено у додатку А. Окремі теми ВКР бакалавра можуть бути запропоновані студентами з відповідним обґрунтуванням доцільності їх розробки.

Теми ВКР бакалавра повинні бути актуальними, відповідати сучасному рівню науки, техніки і технологій, спрямовані на вирішення задач розвитку певної галузі діяльності (залізничного транспорту). Тему студент обирає разом з керівником з урахуванням її актуальності, зацікавленості конкретного підприємства у розробці (виконанні) саме цієї проблеми, можливості використання відповідної статистичної інформації, збиранням фактичного матеріалу на конкретному об'єкті дослідження та наявності власних розробок.

Тема повинна бути короткою, відповідати суті вирішуваної задачі, чітко і конкретно відобразити мету та основний зміст роботи. Для кожного бакалавра тема роботи та керівник затверджується розпорядженням декана по факультету.

При написанні ДР необхідно обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати.

Після повного виконання кваліфікаційна робота переплітається та передається науковому керівнику на відгук.

2 Обсяг, структура та зміст випускної кваліфікаційної роботи

2.1 Обсяг випускної кваліфікаційної роботи

Дипломна робота складається з пояснювальної записки та обов'язкового ілюстративного матеріалу (плакатів, креслень, що подаються за допомогою світлопроекторів або комп'ютерних засобів). Обсяг загальної частини пояснювальної записки ВКР бакалавра від 30 до 50 сторінок формату А4.

Також при захисті повинен використовуватись демонстраційний матеріал у графічному (на папері, плівках) і (або) електронному (відеоматеріали, мультимедіа, презентації) вигляді. Обсяг демонстраційного матеріалу – до 7 аркушів формату А1.

Ілюстративний матеріал повинен містити:

- назву роботи;
- актуальність дослідження;
- мету, предмет, об'єкт роботи, завдання дослідження, практичне значення отриманих результатів;
- викладення основних матеріалів дослідження (графіки, діаграми, формули, креслення та ін.);
- результати соціально-економічного обґрунтування запропонованих заходів (за потреби);
- загальні висновки з роботи.

2.2 Структура та зміст випускної кваліфікаційної роботи

Рекомендована структура пояснювальної записки ВКР бакалавра умовно поділяється:

- на вступну частину;
- основну частину;
- додатки.

Вступна частина:

- титульний аркуш (додаток Б);
- завдання на ВКР здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти (додаток В);
- реферат (додаток Г);
- зміст (додаток Д);
- перелік скорочень, умовних позначень, термінів (за необхідності);
- вступ.

Основна частина:

- розділи, які розкривають основний зміст роботи відповідно до переліку питань, наведених у завданні (2–3 розділи);
- соціально-економічне обґрунтування практичного значення запропонованих заходів (за потреби);
- загальні висновки;
- список використаних джерел;

Додатки розміщують після основної частини ДР (за необхідності).

Реферат. Призначається для ознайомлення зі змістом ВКР. Реферат повинен містити:

- відомості про обсяг ДР, кількість її розділів, рисунків, таблиць, додатків, джерел згідно з переліком посилань, ключові слова;
- стислий опис тексту ДР;
- ключові слова.

Текст реферату повинен відбивати зміст ДР у такій послідовності:

- мета і завдання роботи;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;

- стисла характеристика кожного розділу;
- практичне значення отриманих результатів.

Обсяг реферату не повинен перевищувати 500 слів і має розміститися на одній сторінці формату А4.

Перелік ключових слів, які є визначальними для розкриття суті ДР, має містити від 5 до 10 слів (словосполучень). Їх рекомендовано подавати перед текстом реферату великими літерами в рядок із прямим порядком слів у називному відмінку однини, розташованих за абеткою мови звіту та розділених комами.

Зміст. Зміст подають на наступній сторінці після анотації. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів, зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних скорочень. Усі використовувані мало поширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту, починаються з нової сторінки. Незалежно від цього за першої появи цих елементів у тексті ДР наводять їх розшифрування.

Вступ. У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, її практичне значення; визначаються мета та завдання роботи, предмет та об'єкт дослідження, стисло характеризуються використані методи проведених досліджень, практичне значення отриманих результатів.

Основна частина. Розглядаються теоретичні питання та прикладні аспекти дослідження, зокрема:

- загальна характеристика об'єкта дослідження, аналіз нормативно-правової бази, що регламентує його діяльність;
- оцінка існуючого стану охорони праці та/або промислової безпеки, шкідливих і небезпечних виробничих факторів та заходів і засобів захисту, які використовуються на об'єкті;
- розробка та узагальнення заходів щодо покращення стану умов праці та/або промислової безпеки на об'єкті.

Також основна частина *може*, за потреби, включати розділ «Соціально-економічне обґрунтування впроваджених заходів з охорони праці».

Основна частина ВКР бакалавра, як правило, поділяється на 2–3 розділи:

- теоретико-методологічний з елементами аналізу;
- дослідження технології роботи предмета й об'єкта дослідження;
- прикладний, з пропозиціями щодо впровадження результатів та їх економічної доцільності.

Залежно від характеру обраного для дослідження напрямку та специфіки теми, що розробляється, можлива й інша структуризація основної частини.

Перший розділ. У першому розділі основної частини надаються загальні дані щодо призначення, специфіки, соціально-економічного значення об'єкта (основні технічні характеристики, основні будівлі і споруди та обладнання тощо). Відповідно до цього визначаються закони й інші нормативно-правові документи, які містять вимоги щодо охорони праці та які розповсюджуються на діяльність об'єкта. Загальна характеристика об'єкта оцінюється на відповідність розміщення об'єкта, його території, основних будівель і споруд нормативним вимогам.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 30 % загального обсягу основної частини роботи.

Другий розділ. У другому розділі надається опис системи управління охороною праці (СУОП) на об'єкті та аналіз стану охорони праці й промислової безпеки на обраному робочому місці.

В описі СУОП доцільно визначити: наявність служби охорони праці та відповідність чисельності її працівників вимогам чинних нормативних актів; наявність та облаштування кабінетів охорони праці; організацію навчання з питань охорони праці та систему інструктажів на об'єкті; стан виробничого травматизму та рівень професійних захворювань (може бути основою для вибору робочого місця, яке необхідно розглянути детально) тощо.

В аналізі стану охорони праці та промислової безпеки на обраному робочому місці доцільно: розглянути устаткування, на якому (з яким) працює робітник; оцінити відповідність устаткування експлуатаційно-технічній документації і

стандартам безпеки праці; визначити небезпечні й шкідливі виробничі фактори та їх відповідність вимогам гігієнічної класифікації; перелік необхідних засобів індивідуального захисту та їх наявність у працівника; проаналізувати відповідність робочого місця, організацію режиму праці та відпочинку на ньому вимогам чинних науково-правових актів охорони праці (НПАОП); оцінити інструкції на обраному робочому місці на відповідність нормативним вимогам тощо.

Обсяг другого розділу не повинен перевищувати 40 % загального обсягу основної частини роботи.

Третій розділ. Розділ повинен мати прикладний характер. Узагальнюються отримані результати та розробляються пропозиції щодо вдосконалення стану охорони праці та/або промислової безпеки. Пропозиції можуть мати вигляд, наприклад, проекту одного з документів, який розробляється (або узгоджується) фахівцем з охорони праці.

Обсяг третього розділу не повинен перевищувати 30 % від загального обсягу основної частини роботи.

Четвертий розділ. Це розділ «Соціально-економічне обґрунтування впроваджених заходів з охорони праці», який виконується за необхідності і повинен містити оцінку соціально-економічної ефективності запропонованих заходів, які розроблені студентом.

Обсяг четвертого розділу не повинен перевищувати 10 % загального обсягу основної частини роботи.

Кожен розділ повинен завершуватися висновками, які виносяться окремим пунктом у зміст роботи.

Висновки. У висновках необхідно чітко та послідовно, у тезисній формі, викласти основні узагальнені результати проведених досліджень, відомості щодо відповідності отриманих результатів завданню до ВКР та задачам дослідження, можливість впровадження або застосування отриманих результатів.

Список використаних джерел. Містить перелік усіх джерел наукової, методичної, статистичної, довідкової та іншої інформації, на які є посилання у тексті ВКР або які використовувались під час її написання. Оформлюється у відповідності до ДСТУ 8302:2015 [12].

Додатки. У додатки, якщо це є доцільним, виноситься вся інформація, що подана у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності, проміжні математичні доведення, які не увійшли до складу основної частини, та ін. Обсяг додатків не обмежується.

3 Вимоги до оформлення тексту

Оформлення текстової частини ВКР повинно відповідати вимогам [9–13].

Текст пояснювальної записки друкується на аркушах формату А4 (210 мм х 297 мм), поля – верхнє 20 мм, нижнє, ліве і праве – 25 мм, шрифт Times New Roman 14 пунктів, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25.

Сторінки тексту нумеруються арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номери сторінок вказують у правому нижньому куті сторінки без крапки у кінці. Титульний аркуш – це перша сторінка тексту, але він не нумерується.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти також можуть мати заголовки. Заголовки розділів друкуються з абзацного відступу великими літерами, напівжирним шрифтом без крапки в кінці, розміщуються «по центру». Заголовок, що складається з кількох речень розділяється крапкою. Розривати слова знаком переносу в заголовках заборонено. Заборонено надавати назву розділів, підрозділів тощо на останньому рядку сторінки.

Відстань між заголовком і подальшим або попереднім текстом має бути два міжрядкових інтервали. Відстань між заголовками розділу та підрозділу, підрозділу та пункту, пункту та підпункту повинна становити один рядок.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти нумерують арабськими цифрами. Нумерацію розділів починають з цифри «1», без крапки. Підрозділи як складові частини розділу нумерують у межах кожного розділу окремо. Номер підрозділу складається з номера відповідного розділу та номера підрозділу,

відокремлених крапкою, після номера підрозділу крапку не ставлять. *Приклад:* 1.1, 1.2, 2.1 тощо.

Пункти та підпункти можуть бути викладеними із заголовками або без них. Якщо вони мають заголовки, то: пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з порядкового номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремлених крапками; номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапками. *Приклад:* 2.6.4 Розрахунок пристрою циклічної дії.

Структурні елементи: «Список авторів», «Реферат», «Зміст», «Скорочення та умовні позначення», «Вступ», «Висновки», «Список літератури», — не нумерують, а їхні назви є заголовками структурних елементів.

Рисунки. Креслення, що розміщені у тексті, повинні відповідати вимогам стандартів ЄСКД.

Усі графічні матеріали ДР (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) розміщуються в тексті симетрично до ширини поля тексту безпосередньо після того, як вони згадуються вперше, або на наступній сторінці (за браком місця). На всі рисунки у тексті мають бути посилання та всі вони повинні мати підпис «Рисунок». Рисунки нумерують наскрізно арабськими цифрами. Дозволено рисунки нумерувати в межах кожного розділу. У цьому разі номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою (рис. 3.1). Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою.

За потреби пояснювальні дані до рисунка подають безпосередньо після графічного матеріалу перед назвою рисунка.

Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка. Перед назвою рисунка та після неї залишають вільний рядок.

Якщо рисунки створені не здобувачем, то після назви рисунка подається посилання на першоджерело.

Рисунок 3.1 – Схема системи управління охороною праці підприємства

Таблиці. Таблицю розміщують безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці (за браком місця). На всі таблиці обов'язково мають бути посилання в тексті.

Таблиці нумерують арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Приклад: «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу. Якщо таблиця в тексті одна, вона нумерується як «Таблиця 1».

Таблиця може бути будь-якою за розміром, але її слід обмежувати лініями. Головку таблиці від її решти слід відділяти лінією. Внутрішні горизонтальні та вертикальні лінії, що розмежовують рядки таблиці, дозволяється не проводити. У таблицях дозволяється зменшувати розмір шрифту до 10 пунктів, а множник міжрядкового інтервалу – до 1,0. Таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею (табл. 3.1). Слово

«Таблиця» та її номер друкують з абзацного відступу. Далі через тире з великої літери друкують назву таблиці без крапки в кінці. Перед таблицею та після неї слід залишати один рядок.

Таблиця 3.1 – Спектри власних частот коливань у механічній системі підйомника, рад/с

Тип машини	Редуктор	Поперечні коливання вала			Крутильні коливання вало-канатопроводу			
		P ₁	P ₂	P ₃	λ ₁	λ ₂	λ ₃	λ ₄
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 МПУ-6,3	Циліндричний двоступеневий	114,1	439,9	2067,0	3,61	13,8	20,9	113,9
2 МПБ-6,3	Циліндричний одноступеневий	125,7	391,7	1407,3	3,10	12,7	22,6	-

Якщо таблиця виходить за межі формату сторінки, її поділяють на частини і розміщують одну частину під іншою або поруч, або переносять частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку або боковик. У разі переносу назву таблиці зазначають тільки над першою частиною таблиці, а над іншими з абзацного відступу зазначають «Продовження таблиці ...». Дозволяється розміщувати таблицю вздовж довгого боку аркуша документа (альбомна орієнтація).

Заголовки граф таблиці починають з великої літери. Підзаголовки починають з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком, або з великої літери, якщо вони мають самостійне значення. Заголовки і підзаголовки граф зазначають в однині.

У кінці заголовків та підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Діагональний розподіл головки не дозволяється. Окремі графи «№ з/п» та «Позначення одиниць фізичної величини» в таблицю поміщати не можна. За необхідності нумерації рядків їх порядкові номери зазначають у графі перед найменуванням (дивись графу 1 табл.3.1).

Формули та рівняння. Подаються посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису

формул(и) та/чи рівняння(-нь) має бути на відстані один рядок від попереднього й наступного тексту.

Нумерують лише ті формули та/чи рівняння, на які є посилення в тексті чи додатку.

Формули та рівняння у звіті, крім формул і рівнянь у додатках, нумерують наскрізно арабськими цифрами. Дозволена їх нумерація в межах кожного розділу. Номер формули чи рівняння друкують на їх рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках, наприклад (3). У багаторядкових формулах або рівняннях їхній номер проставляють на рівні останнього рядка.

У кожному додатку номер формули чи рівняння складається з великої літери, що позначає додаток, і порядкового номера формули або рівняння в цьому додатку, відокремлених крапкою, наприклад (А.3). Якщо в тексті звіту чи додатка лише одна формула чи рівняння, їх нумерують так: (1) чи (А.1) відповідно.

Пояснення познач, які входять до формули чи рівняння, треба подавати безпосередньо під формулою або рівнянням у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі або рівнянні. Пояснення познач треба подавати без абзацного відступу з нового рядка, починаючи зі слова «де» без двокрапки. Позначки, яким встановлюють визначення чи пояснення, рекомендовано вирівнювати у вертикальному напрямку.

Приклад: доза опромінення за все життя після утворення радіаційного забруднення обчислюється за формулою, Бк/м²,

$$D = K \cdot \sigma, \quad (3.1)$$

де K – коефіцієнт, величина якого залежить від типу ґрунтів, переважних у регіоні проживання; він змінюється у межах від 0,2 до 0,8; для піщаних ґрунтів $K = 0,8$; для чорноземів $K = 0,2$, тому що в цих ґрунтах міграція радіонуклідів з ґрунту в рослинні та в м'ясомолочні продукти живлення населення уповільнена;

σ – щільність забруднення місцевості радіонуклідами, Бк/м².

Числові значення фізичних величин. Їх слід писати:

- цифрами, якщо зазначаються одиниці виміру фізичних величин;
- словами, якщо фізична величина не має одиниць виміру.

Одиниці рахунку від одиниці до дев'яти слід писати словами. Приклади:

1 «Провести випробування п'яти труб, довжиною 5 м кожна».

2 «Відібрати 15 труб для випробувань на тиск».

Умовні позначення, зображення або знаки повинні відповідати чинним стандартам. У тексті перед позначенням параметра слід наводити його пояснення, наприклад: «Межа міцності матеріалу σ_B ».

У тексті, за винятком формул, не дозволяється вживати:

- знак (–) перед від'ємними числами (слід писати слово «мінус»);

- математичні знаки (< , > , = , \leq , \geq , %, №) без відповідних числових величин.

Інтервали чисел у тексті записують зі словами «від» і «до».

Приклади:

1 «Товщина шару має бути від 0,5 до 20,5 мм».

2 «Швидкість пересування від 0,35 до 0,46 м/с».

Діапазон чисел фізичних величин наводять, використовуючи прикметники «від» і «до». Приклад Від 1 мм до 5 мм (а не від 1 до 5 мм).

Якщо треба зазначити два чи три виміри, їх подають так: 80 мм x 25 мм x 50 мм.

Посилання. У тексті звіту можна робити посилання на структурні елементи самого звіту та інші джерела.

У разі посилання на структурні елементи самого звіту зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків. Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 4», «див. 2.1», «відповідно до 2.3.4.1», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «у рівняннях (1.23)–(1.25)», «(додаток Г)» тощо. Дозволено в посиланні використовувати загальноприйняті та застандартовані скорочення згідно з ДСТУ 3582, наприклад, «згідно з рис. 10», «див. табл. 3.3» тощо.

Посилаючись на позицію переліку, треба зазначити номер структурного елемента звіту та номер позиції переліку з круглою

дужкою, відокремлені комою. Якщо переліки мають кілька рівнів – їх зазначають, наприклад: «відповідно до 2.3.4.1, б), 2)». 7.11.3

Посилання в тексті на використані джерела зазначаються у квадратних дужках у такому порядку: номер джерела згідно зі списком використаних джерел, номер тому (якщо у списку зазначене багатотомне видання в цілому), сторінка (в необхідних випадках). Приклади:

1 «Освітлення відповідає вимогам ДБН В.2.5-28-2006 [22]»;

2 «Радіуси закруглення приймаємо згідно з рекомендаціями [31, т. 1, с. 490]».

3 «Опір обмотки трансформатора складає 0,3 Ом [12, с. 49]».

4 «Зношування цих робочих органів досліджено у працях І. В. Крагельського [35, 36], М. М. Тененбаума [37– 40]».

Складання списку використаних джерел. У кінці тексту документа, починаючи з нової сторінки, подають повний перелік джерел, які використовувалися для його складання. Він повинен мати назву «Список використаних джерел», яка друкується з абзацного відступу, малими літерами, крім першої великої, без крапки в кінці. Після назви пропускають два рядки. У відповідних місцях тексту на всі джерела повинні бути посилання.

Описи джерел у переліку розміщуються у порядку появи посилань на них у тексті.

Бібліографічний опис містить бібліографічні відомості про документ, наведені за певними правилами, що встановлюють наповнення і порядок наступності зон і елементів, і призначені для ідентифікації та загальної характеристики документа. Загальні вимоги та правила складання бібліографічного опису встановлені ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Приклади бібліографічних описів різних видів джерел наведені у додатку Е.

Додатки. Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Приклади: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б. Дозволено позначати додатки літерами латинської абетки, крім літер І та О. У разі повного використання літер української і/або латинської абеток дозволено позначати додатки арабськими цифрами.

За потреби текст додатків можна поділити на розділи, підрозділи, пункти й підпункти, які треба нумерувати в межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літери) і крапку. Приклад:

- А.2 — другий розділ додатка А;
- Г.3.1 — підрозділ 3.1 додатка Г;
- Д.4.1.2 — пункт 4.1.2 додатка Д;
- Ж.1.3.3.4 — підпункт 1.3.3.4 додатка Ж.

Рисунки, таблиці, формули та рівняння в тексті додатків треба нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток. Приклад:

- рисунок Г.3 — третій рисунок додатка Г;
- таблиця А.2 — друга таблиця додатка А;
- формула (А.1) — перша формула додатка А.

Якщо в додатку один рисунок, одна таблиця, одна формула чи одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця Г.1, формула (В.1).

Джерела, які цитують лише в додатках, потрібно розглядати незалежно від тих, які цитують в основній частині звіту. Їх розміщують наприкінці кожного додатка в переліку джерел посилання. Форма цитування, правила складання переліку джерел посилання та виноска у додатках аналогічні прийнятим в основній частині звіту. Перед номером цитати та відповідним номером у переліку джерел посилання й виносках ставлять позначення додатка.

4 Перевірка щодо виявлення академічного плагіату

З метою запобігання плагіату у ВКР здобувачів вищої освіти всіх рівнів та форм підготовки розроблено Положення про запобігання та виявлення плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти [14].

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності та запобігати академічному плагіату.

Робота допускається до рецензування і подальшого захисту після проведення перевірки на наявність текстових збігів.

Здобувачі вищої освіти:

- заповнюють і підписують заяву щодо самостійності виконання ВКР (додаток Ж). Цією заявою підтверджується факт відсутності в роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, й інформованість про можливі санкції у випадку виявлення плагіату. Відмова у заповненні та підписанні заяви автоматично спричиняє недопуск студента до захисту ВКР;

- надають для завантаження та перевірки випускни ВКР відповідальному на факультеті за спеціальністю/освітньою програмою.

Здобувач подає відповідальному по кафедрі оформлену ДР не пізніше ніж за 14 календарних днів до дати захисту. Алгоритм перевірки наведено в додатку И.

Якщо наявність текстових збігів (запозичень) ВКР не перевищує 70 %, робота може бути допущена до рецензування та подальшого захисту. У разі перевищення 70 % текстових збігів ВКР потребує доопрацювання та повторної перевірки. За умови перевищення критерію наявності текстових збігів 70 % у разі повторної перевірки, робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту.

Здобувачі несуть відповідальність:

- за неподання або несвоєчасне подання своєї ВКР для перевірки;

- недотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;

- порушення загальноприйнятих правил цитування та посилань на використані інформаційні джерела.

Рішення про допуск роботи до рецензування та подальшого захисту ухвалюється на засіданні кафедри при наявності позитивного висновку в Акті перевірки випускної кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів, наданого відповідальною особою, та при наявності заяви здобувача щодо самостійності виконання ВКР.

5 Захист випускної кваліфікаційної роботи

Після отримання відгуку наукового керівника здобувач подає кваліфікаційну роботу на кафедру не пізніше ніж за тиждень до захисту відповідно до затвердженого графіка засідань екзаменаційної комісії.

Примірник кваліфікаційної роботи кафедра направляє на рецензування професорові, доцентів, старшому викладачеві інших кафедр УкрДУЗТ або інших закладів вищої освіти, а за необхідності – спеціалісту наукової установи, виробництва тощо.

Письмова рецензія подається на кафедру. Після цього вона разом з кваліфікаційною роботою, відгуком наукового керівника, а також інших фахівців (якщо такі є) передається до екзаменаційної комісії.

На заключному етапі, після призначення дати захисту, студенту основну увагу слід присвятити підготовці до захисту ДР. За цей час необхідно підготуватися до виступу на засіданні екзаменаційної комісії, підготувати відповіді на зауваження рецензента.

Тривалість доповіді повинна становити 7 хв, протягом яких потрібно викласти результати всієї роботи.

Доцільно дотримуватися такої структури доповіді:

- вступ;
- постановка мети і завдання;
- стан питання;
- шляхи вирішення завдання;
- отримані результати;
- висновки.

Доповідь студента має складатися з трьох основних частин, а саме:

- вступу;
- основної частини;
- висновків.

У вступі необхідно відзначити актуальність теми ДР, дати загальний аналіз стану проблеми і сформулювати основні завдання, з вирішенням яких було пов'язане виконання роботи.

В основній частині доповіді в стислій формі необхідно навести звіт про зміст виконаних розробок, показати

ефективність прийнятих організаційних та технічних рішень, навести стислий звіт з отриманих результатів.

Доповідь слід супроводжувати посиланнями на графічні матеріали. Запропонована структура доповіді є узагальненою і може змінюватися залежно від змісту і характеру роботи, отриманих результатів. У доповіді повинні згадуватися всі подані демонстраційні матеріали.

Здобувач зобов'язаний по суті відповісти на запитання членів екзаменаційної (атестаційної) комісії та присутніх, дати аргументовані роз'яснення щодо критичних зауважень рецензії.

Рішення про оцінку ДР приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії. Визначальними критеріями при цьому виступають самостійність, теоретичний рівень, новизна, практична значущість рекомендацій, уміння студента вести дискусію, аргументовано захищати свою концепцію й висновки, відсутність запозичень та дотримання принципів академічної доброчесності.

Результати захисту кваліфікаційних робіт оцінюються за національною шкалою та шкалою ECTS.

Здобувачеві, який успішно захистив кваліфікаційну роботу, за рішенням екзаменаційної комісії присвоюється ступінь бакалавра, видається документ про вищу освіту встановленого зразка, а також додаток до диплома європейського зразка, що містить структуровану інформацію про завершене навчання.

Здобувачеві, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менш як із 75 % усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з решти навчальних дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки «добре», склав державні екзамени з оцінками «відмінно» за національною шкалою та 90-100 балів за шкалою ECTS, захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно» за національною шкалою та 90–100 балів за шкалою ECTS видається документ про освіту з відзнакою.

Здобувач, який за результатами підсумкової атестації отримав незадовільну оцінку, відраховується з УкрДУЗТ. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. Такий здобувач має право на повторний захист кваліфікаційної роботи протягом трьох років після відрахування з університету.

Список літератури

1 Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

2 Стандарт вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 – Цивільна безпека, спеціальність 263 – Цивільна безпека. наказ МОН України від 29.10.2018 № 1170. Видання офіційне. Київ: МОН, 2018. 20 с.

3 Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті залізничного транспорту. Протокол засідання вченої ради УкрДУЗТ від 2.02. 2021 № 01: наказ УкрДУЗТ від 5.02.2021. № 15. URL: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennja-pro-oop-ukrduzt-2021.pdf>.

4 Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії Українського державного університету залізничного транспорту. Протокол засідання вченої ради УкрДУЗТ від 27.11.2018 № 9. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 9 с. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/poloz_zdob_osvit.pdf.

5 Зміни до положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії Українського державного університету залізничного транспорту. Протокол засідання вченої ради УкрДУЗТ від 30.04.2020. № 3: наказ від 30.04.2020 № 42. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 5 с. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/zmin_at_kom.pdf.

6 Освітньо-професійна програма вищої освіти «Безпека та охорона праці на залізничному транспорті». Галузь знань 26 – Цивільна безпека, спеціальність 263 – Цивільна безпека. Ступінь – бакалавр. Протокол засідання вченої ради УкрДУЗТ від 29.06.2016 № 5. В редакції після перегляду. Протокол засідання вченої ради УкрДУЗТ від 04. 06. 2020 № 4. URL: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/opp-2020-1.pdf>.

7 Положення про випускню кваліфікаційну роботу студента Українського державного університету залізничного транспорту (УкрДУЗТ). Протокол засідання вченої ради УкрДУЗТ від 27.11.2018 № 9. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/pol_pro_kval_rob.pdf.

8 ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання: видання офіційне. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 31 с.

9 ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила: видання офіційне. Київ : Мінекономрозвитку, 2014. 17 с.

10 ДСТУ ISO 80000-1:2016. Величини та одиниці. Частина 1. Загальні положення (ISO 80000-1:2009; ISO 80000-1:2009/Cor.1:2011, IDT). Київ: ДП «УкрНДЦ», 2017. 35 с.

11 ДСТУ ГОСТ 2.001:2006. Єдина система конструкторської документації. Загальні положення. Зі зміною № 1. (ГОСТ 2.001-93, IDT) URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=55414.

12 ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»: видання офіційне. Київ: ДП «УкрНДЦ», 2016. 20 с.

13 Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: метод. посіб. з додержання вимог нормоконтролю у студ. навч. звітності / Козар Л. М., Коновалов Є. В., Лапко А. О. та ін. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/posibnuk_z_normokontrolu.pdf.

14 Положення про запобігання та виявлення плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти. Введено в дію наказом № 211 від 28.12.2018 URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf.

ДОДАТОК А

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1 Організація безпечної експлуатації виробничого обладнання та технологічних процесів.

2 Оцінка та / або зниження рівнів ризику надзвичайних ситуацій та подій.

3 Організація пожежної безпеки на підприємстві.

4 Обґрунтування і вибір заходів та засобів захисту персоналу від впливу небезпечних та шкідливих виробничих факторів.

5 Управління охороною праці.

6 Розробка заходів колективної та / або індивідуальної безпеки на об'єкті.

7 Обґрунтування і вибір сил та засобів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних подій.

8 Організація заходів безпеки персоналу об'єкта у разі виникнення надзвичайних ситуацій та подій.

ДОДАТОК Б
ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра охорони праці та навколишнього середовища

**УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ
НА ПІДПРИЄМСТВІ «ХХХ»**

Пояснювальна записка і розрахунки
до випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня

Розробив студент групи 19-IV-ЦБ
Освітньої програми «Безпека
та охорона праці на
залізничному транспорті»
Спеціальності 263 «Цивільна безпека»
Іваненко І. І.

Керівник: доцент, канд. техн. наук

Козодой Д. С.

Рецензент: Прізвище І. Б.

Харків 2021

ДОДАТОК В

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет Управління процесами перевезень
Кафедра охорони праці та навколишнього середовища
Рівень вищої освіти бакалавр
Спеціальність 263 Цивільна безпека
Освітня програма Безпека та охорона праці на залізничному
транспорті

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри,
доцент, канд. техн. наук
_____ О.В. Костиркін
«__» _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Іваненко Івану Івановичу

1 Тема «_____»
Керівник Козодой Дмитро Сергійович, канд. техн. наук,
доцент

Затверджені розпорядженням по факультету управління
процесами перевезень від «__» _____ 2021 р. № __

2 Строк подання студентом закінченої роботи «12» червня
2021 р.

3 Вихідні дані до проекту (роботи): статут підприємства, діюча документація підприємства з охорони праці, характеристика конструктивних параметрів устаткування, результати атестації робочих місць за умовами праці.

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1 Аналіз стану охорони праці на підприємстві

2 Організаційні заходи з безпеки праці, навколишнього природного середовища та техногенної безпеки

3 Інженерно-технічні заходи з підвищення безпеки праці

5 Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) / презентації:

1 Мета роботи, предмет, об'єкт, задачі дослідження (1 аркуш)

2 Структура та характеристика підприємства (1 аркуш)

3 Загальний вид вантажного майданчика та його характеристики (1 аркуш)

4 Небезпечні та шкідливі фактори, які виявлені у цеху «ХУЗ» (1 аркуш)

5 Завдання СУОП на підприємстві «ХХХ» (1 аркуш)

6 Розрахунок захисного заземлення цеху «ХУЗ» (1 аркуш);

7 Розрахунок бокового освітлення цеху «ХУЗ» (1 аркуш)

Висновки (1 аркуш).

6 Консультанти окремих розділів Відсутні

За наявністю консультанта:

Розділ	Прізвище, ініціали, посада і науковий ступінь консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Техніко-економічне обґрунтування	О. П. Васильєв, доцент, канд. екон. наук,	__ 2021	__ 2021

7 Дата видачі завдання «__» 2021р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапу	Строк виконання етапів	Примітка (чорнилом)
Вступ	17.05. 2021р	<i>виконано</i>
1 Аналіз стану охорони праці на підприємстві «ХХХ»	24.05. 2021р.	<i>виконано</i>
2 <u>Організаційні заходи з безпеки праці, навколишнього природного середовища та техногенної безпеки</u>	28.05. 2021р.	<i>виконано</i>
3 Інженерно-технічні заходи з підвищення безпеки праці	03.06. 2021р.	<i>виконано</i>
4 Висновки	04.06. 2021р.	<i>виконано</i>
5 Оформлення роботи	11.06.2021р.	<i>виконано</i>

Студент _____ І. І. Іваненко
Керівник проекту (роботи) _____ Д. С. Козодой

ДОДАТОК Г

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ

РЕФЕРАТ

Дипломна робота здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня: 70 с., 6 рис., 3 табл., 1 додаток, 21 джерело.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ОХОРОНА ПРАЦІ, ШКІДЛИВІ ТА НЕБЕЗПЕЧНІ ФАКТОРИ, ЗАСОБИ ЗАХИСТУ, ПРИРОДНЕ ОСВІТЛЕННЯ, ЗАХИСНЕ ЗАЗЕМЛЕННЯ.

Об'єкт дослідження – умови праці на робочих місцях цеху «ХУZ» підприємства «ХХХ».

Мета дипломної роботи – удосконалення, на основі попереднього аналізу, існуючих та розробка нових заходів охорони праці на робочих місцях цеху «ХУZ».

Методи дослідження – аналіз літературних джерел з їх науковим узагальненням; аналітичний – для розробки заходів щодо нормалізації умов праці; розрахункові методики – розробки інженерних рішень з охорони праці.

Виконано аналіз стану охорони праці на підприємстві «ХХХ»: надано загальну характеристику підприємства та системи охорони праці, виявлено небезпечні та шкідливі виробничі фактори.

Розроблено організаційні заходи захисту працівників цеху «ХУZ» для приведення умов праці на робочих місцях у відповідність до санітарно-гігієнічних вимог.

Впровадження результатів дасть змогу підвищити рівень безпеки праці та вдосконалити організацію охорони праці у цеху «ХУZ» підприємства «ХХХ».

ДОДАТОК Д

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ

Вступ	6
1 Аналіз стану охорони праці на підприємстві	8
1.1 Характеристика підприємства, системи управління охороною праці на об'єкті	8
1.2 Опис технології та особливостей роботи цеху «XYZ»..	14
1.3 Визначення небезпечних та шкідливих виробничих факторів на робочих місцях персоналу цеху «XYZ»	16
1.4 Аналіз нормативно-правових актів, які встановлюють рівні безпеки виробничого середовища і трудового процесу на робочих місцях	17
Завдання дипломної роботи	19
2 Організаційні заходи з безпеки праці, навколишнього природного середовища та техногенної безпеки	20
.....	
3 Розробка інженерних рішень з охорони праці	34
3.1. Розробка природного бокового освітлення	34
3.2 Розробка захисту працівників цеху «XYZ» від ураження електричним струмом	41
Висновки за розділом	46
Висновки	47
Список використаних джерел	48
Додаток А	51

ДОДАТОК Е

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Особливості видання	Приклад
Законодавчий документ	<p>Конституція України : офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. зі змінами, внес. Законом України від 8 груд. 2004 р. : станом на 1 січ. 2006 р.]. – К.: Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с.</p> <p>Господарський кодекс України : офіц. текст : станом на 20 січ. 2007 р. – Харків : Одиссей, 2007. – 240 с.</p> <p>Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.</p>
Стандарт	<p>ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання ; (ГОСТ 7.1–2003, IDT). – Чинний з 2007–07–01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.</p> <p>ДСТУ ISO 9001–2001. Системи управління якістю. Вимоги ; (ISO 9001:2000, IDT). – Чинний з 2001–06–27. – К. : Держстандарт України, 2001. – 22 с.</p>
Нормативний документ, правила, інструкція	<p>Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва [Текст] : ДБН В.1.1–7–2002 : затв. Держбудом України 03.12.2002. – К. : Держбуд України, 2003. – 42 с.</p> <p>Правила охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання : затв. наказом Міністерства соціальної політики України 19.01.2018 № 62. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0244-18#Text</p>

Один автор	<p>Зеркалов Д. В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль : посіб. / Д. В. Зеркалов. – Київ : КНТ Дакор Основа, 2007. – 412 с.</p> <p>Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – Київ, 2008. – 457 с.</p>
Два автори	<p>Бойко І. С. Порівняльне правознавство : навч. посіб. / І. С. Бойко, Б. В. Бабін. – Одеса, 2011. – 152 с.</p>
Три автори	<p>Гогіташвілі Г. Г. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами : навч. посіб. / Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є. Т., Лапін В. М. – Київ : Знання, 2007. – 367 с.</p>
Чотири та більше авторів	<p>Охорона праці на залізничному транспорті : навч. посіб. / Д. С. Козодой, О. В. Костиркін, С. О. Кисельова, Н. В. Козодой – Х. : УкрДУЗТ, 2020. – 124 с.</p> <p>Цивільний захист : підручник. / О. І. Запорожець [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 264 с.</p>
Статті в періодичних виданнях, збірниках матеріалів конференцій	<p>Романович Є. В. Навісний вібраційний пристрій для очищення піввагонів / Є. В. Романович // Підвищення ефективності перевантажувальних, будівельних і колійних робіт на транспорті : зб. наук. пр. / Укр. держ. акад. залізнич. трансп. – Х., 2006. – Вип. 73. – С. 46–50.</p> <p>Twiss R. O. Radiation transfer and possibility of negative absorption in radio astronomy / R. O. Twiss // Austr. J. of Phys. – 1958. – Vol. 11, № 4. – P. 564–579.</p> <p>Мойсеєнко В. І. Моделювання небезпечних подій з використанням апарата схем функціональної цілісності / В. І. Мойсеєнко // Наука в транспортному вимірі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 11–13 трав. 2005 р.) / М-во трансп. та зв'язку України, Держ.</p>

	адмін. залізнич. трансп., Держ. н.-д. центр залізнич. трансп. України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – К., 2005. – С. 7.
Багатотомні видання	<p>Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. – Т. 17. – 712 с.</p> <p>Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. – Киев ; Мелитополь : НПУ ім. М. Драгоманова ; МГПУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – Т. 1. – 306 с.</p> <p>Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2009. – Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. – 576 с.</p>
Патент	<p>Пат. 116885 Україна, B61L 27/00, B61L 27/04, B60S 11/00. Спосіб блокування переміщення вагонів з небезпечним вантажем без прикриття / С. В. Панченко [та ін.] ; заявник і патентовласник Український державний університет залізничного транспорту. – А 2014 13455 ; заявл. 15.12.2014 ; опубл. 25.05.2018, Бюл. № 10. – 6 с.</p>
Дисертація	<p>Нікітін А. В. Філософсько-правовий аналіз девіантної поведінки особистості : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / F/D/ А.В. Нікітін. – Київ, 2004. – 169 с.</p>
Автореферат дисертації	<p>Бондар В. Я. Договір найму житла : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / В.Я. Бондар. – Київ, 2001. – 18 с.</p>
Електронний ресурс	<p>Шемшученко Ю. С. Актуальні проблеми філософії права. Проблеми філософії права. 2003. – Т. 1. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/handle. Звіт про роботу органів досудового розслідування за 9 місяців 2017 року. Генеральна прокуратура України : [сайт]. URL: http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id&lib</p>

	<p>Граница: понятие и термины. Отечественные записки. – 2002. – № 6. URL: http://magazines.russ.ru/oz/2002/6/ Criminal Procedure Code of the Republic of Albania : Albania, March 21, 1995, according to 2013 addition. URL: https://www.unodc.org/cld/document.</p>
--	---

ДОДАТОК Ж

ЗАЯВА ЩОДО САМОСТІЙНОСТІ ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ЗРАЗОК)

Я, _____ (ПІБ),
студент 4 курсу групи 105-ЦБ-Д18 заявляю: моя випускна
кваліфікаційна робота на тему «_____»

_____»
(назва роботи), яка подається для захисту в екзаменаційну
комісію із захисту бакалаврської роботи спеціальності 263
«Цивільна безпека», виконана самостійно і не містить ознак
плагіату. Усі запозичення з друкованих та електронних джерел, у
тому числі із захищених раніше випускних кваліфікаційних
робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні
посилання.

Я ознайомлений(а) з чинним Положенням, за яким
виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї
роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

ДОДАТОК И

АЛГОРИТМ ПЕРЕВІРКИ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 263 «Цивільна безпека»
першого (бакалаврського) рівня освіти

Відповідальний за випуск Кисельова С. О.

Редактор Еткало О. О.

Підписано до друку 29.06.21 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк. арк. 1,5. Тираж 5. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.